

ИНСТИТУТ ЗА ЈАВНО ЗДРАВЈЕ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

www.iph.mk

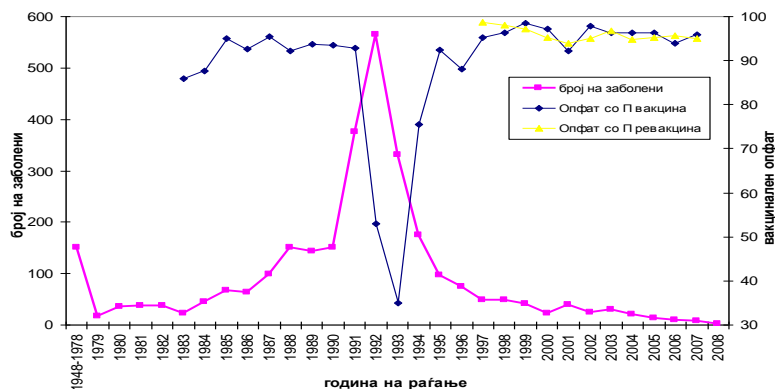
Ул.” 50 Дивизија “ бр.6, 1000 СКОПЈЕ
Тел: 02 3 125 044, 3 223 033; Факс: 02 3 223 354

СЕКТОР ЗА КОНТРОЛА И ПРЕВЕНЦИЈА НА ЗАРАЗНИ БОЛЕСТИ

ОДДЕЛЕНИЕ ЗА СЛЕДЕЊЕ И НАДЗОР НАД ЗАРАЗНИТЕ БОЛЕСТИ

БИЛТЕН

за движењето на акутните заразни заболувања во Р. Македонија
во месец јули 2015

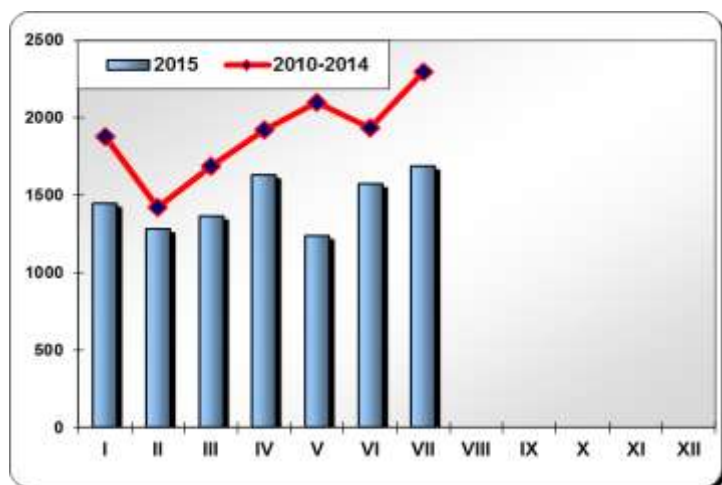

Скопје, 13.08.2015

Во текот на месец **јули** 2015 година, во Република Македонија регистрирани се вкупно **1.690** заболени лица од акутни заразни заболувања (не сметајќи ги грипот, туберкулозата, СИДА-та, АФП и хроничните носителства на хепатитис Б и Ц) со вкупен морбидитет од **81,8/100.000** жители.

Во споредба со претходниот месец, регистрирано е зголемување од 7,2%. Во однос на јули 2014 година, како и во однос на аритметичката средина за петгодишниот период 2010–2014, регистрирано е намалување од 18,2% и 26,5% соодветно.

Графикон 1. Број на заболени од заразни болести во 2015, помесеци на аритметичка средина за 2010-2014

Во јули, најголем број акутни заразни заболувања (n=712 или 42,1%) се регистрирани на територија на ЦЈЗ Скопје, а најмал во ЦЈЗ Кочани (n=25). Нема пријавени заболени лица во ПЕ Берово. Највисок морбидитет е регистриран на територијата на ЦЈЗ Велес (144,2/100.000), а најнизок во ЦЈЗ Тетово (17,6/100.000) (Графикон 2 и Табела 1 - Прилог).

Графикон 2: Број на заболени и МБода акутни заразни заболувања по ЦЈЗ во јули, 2015

Десетте најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во јули учествуваат со 96,7% во вкупниот број на заболени во месецот и бележат морбидитет од 79,1/100.000 (Табела 1).

Првите три најчести заразни заболувања, учествуваат со 88,5% во вкупниот број на заболени, а со 91,4% во десетте најчесто регистрирани акутни заразни заболувања во месец јули 2015 година.

Табела 1: Десет најчесто пријавувани акутни заразни заболувања во јули, 2015

Заболување	Број на заболени
Ентероколитиси	1062
Овчи сипаници	303
Бактериски алиментарни инфекции и интоксикации	130
Салмонелози	44
Инфекции со Хламидија	19
Шуга	16
Скарлатина	16
Инфективна мононуклеоза	16
Заушки	15
Вирусен хепатитис Б	14
Вкупно	1635

Во текот на јули, најчесто регистрирано акутно заразно заболување се **ентероколитите**, со вкупно 1.062 случаи. Во вкупниот број на заболени во месецот тие учествуваат со 62,8%, а во групата на десет најчести заразни заболувања со 65%.

Во однос на претходниот месец (јуни 2015) се регистрира зголемување од 22,1%. Намалување на бројот на заболени е забележано во однос на јули 2014 (7,4%) година и во однос на аритметичката средина за 2010–2014 (32,3%).

Во вкупниот број на пријавени ентероколити во 2015, бројот на заболени во јули учествува со 19,3%. Во вкупно регистрираните акутни заразни заболувања во 2015, учеството на ентероколитите е со 53,7%.

Кумулативниот број на заболени од ентероколити во 2015 е зголемен за 14,5% во однос на кумулативата за истиот период во 2014 година.

На **второ место** по број на регистрирани заболени во јуни се **овчите сипаници** (n=303), кои во вкупниот број на заболени во месецот учествуваат со 17,9%.

Во однос на претходниот месец (јуни 2015 година), бројот на заболени лица од овчи сипаници е намален за 25,6%. Забележано е намалување во однос на јули 2014 (45%) и во однос на аритметичката средина за 2010–2014 (25%).

Во вкупниот број на регистрирани овчи сипаници во 2015, пријавените случаи во месец јули учествуваат со 10,6%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2015 година, овчите сипаници учествуваат со 27,9%.

Кумулативниот број на заболени од овчи сипаници во 2015 е намален за 52,4% во однос на кумулативата во истиот период во 2014 (заклучно со јули).

На **трето место** по број на заболени во јуни се **бактериските алиментарни инфекции и интоксикации** (n=130), кои во вкупниот број на заболени во месецот учествува со 7,7%.

Во однос на месец јуни 2015, бројот на заболени лица од бактериски алиментарни инфекции и интоксикации е зголемен за 2,1 пати. Во однос на јули 2014 се бележинамалување од 3,7%, како и во однос на аритметичката средина 2010–2014 каде се регистрира намалување од 17,2%.

Во вкупниот број на регистрирани заболени лица од бактериски алиментарни инфекции и интоксикации во 2015, пријавените случаи во месец јули учествуваат со 36,2%, додека во вкупниот број на регистрирани акутни заразни заболувања во 2015 година, бактериските алиментарни инфекции и интоксикации учествува со 3,5%.

Кумулативниот број на заболени од бактериски алиментарни инфекции и интоксикации во 2015 е намален за 28,2% во однос на кумулативата во истиот период во 2014 (заклучно со јули).

Во однос на поделбата на **акутните заразни заболувања по групи**, најголем број од пријавените заболувања во припаѓаат на групата на **цревни заразни заболувања**. Тие бројат вкупно 1.250 заболени (74%) и бележат МБ од 60,5/100.000. Од нив, најголем процент (85%) и број (n=1.062, МБ 51,7/100.000) се ентероколитите. На второ место се бактериски алиментарни инфекции и интоксикации кои учествуваат со 10,4% (n=130, МБ 6,3/100.000). Пријавени се и 44 салмонелози (3,5% и МБ 2,1/100.000), 11 инфекции предизвикани од E. Colli, 2 случаи на вирусен хепатит А и една шигелоза.

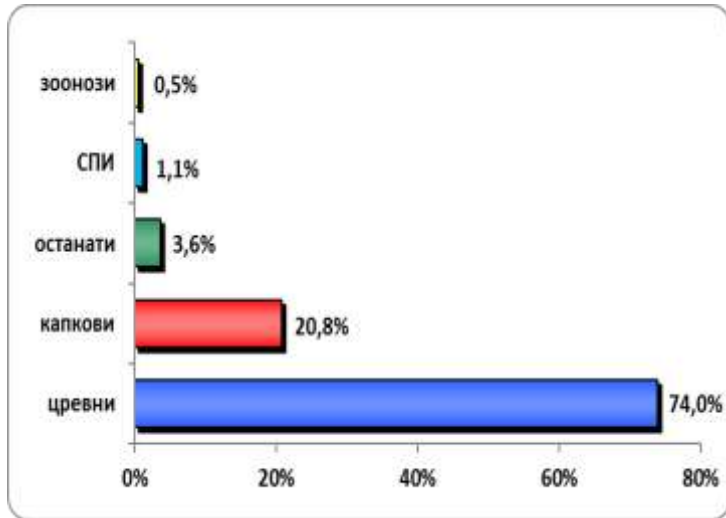
На второ место во месец јули групата на **капкови заразни заболувања** (n=351, 20,8%, МБ 17/100.000). Од нив, најголем процент чинат пријавите за овчи сипаници со 86,3% (n=303, МБ 14,7/100.000). На второ место се инфективната мононуклеоза и скарлатината со по 16 случаи (4,6% и МБ 0,8/100.000). Во оваа група пријавени се и 15 случаи на заразни заушки (4,3%, МБ 0,7/100.000) и 1 случај на рубеола.

Останатите акутни заразни заболувања во месец јули се регистриран 61 случај (3,6% и МБ 3/100.000). Од нив, најбројни (26,2% односно n=16) се случаите на шугасо МБ 0,8/100.000, а потоа следат 14 случаи на вирусен хепатит Б (23%, МБ 0,7/100.000), 12 случаи на вирусен хепатит Ц (19,7%, МБ 0,6/100.000) и 11 случаи на вирусен менингитис (18%, МБ 0,5/100.000). Во оваа група пријавени се и 3 случаи на вирусен енцефалит, по 2 случаи на бактериски менингити неодреден вирусен хепатит и 1 случај на маларија.

Во текот на месец јули, регистриран е еден случај на импортирана маларија. Се работи за македонски државјанин од Скопје кој престојувал во Либериа каде почнале симптомите и примал терапија. Пациентот одбил хоспитализација, а дијагностицирана е маларија предизвикана од P. falciparum.

Зоонозите како група во јули се регистрираат вкупно 9 заболени лица (0,5%, МБ 0,4/100.000). Регистрирани се 5 случаи на бруцелоза (0,2/100.000), 3 случаи на ехинококоза и 1 случај на туларемија (Табела 1 - Прилог).

Графикон 3: Структура на заболени по групи на заболувања во месец јули, 2015

Во јули **немапристигнато пријава за смртен случај** од акутно заразно заболување.

Во текот на месец јули 2015 година, до ИЈЗ **пристигнаа 3 пријави за епидемија на заразна болест.**

На 15.06.2015 година, ЦЈЗ Скопје пријави епидемија за *Toxoinfectio alimentaris* во ресторан на територија на град Скопје. Епидемијата е пријавена со 5 заболени лица од семејна прослава. ЦЈЗ Скопје изврши санитарно-хигиенски и епидемиолошки увид. Земен се материјализамикробиолошка анализа од мостри од храната и брисеви за микробиолошко испитување. ДСЗИ привремено го затвори објектот. Одстрана на ЦЈЗ Скопје предложени се соодветни санитарно-хигиенски и против епидемски мерки и извршена е вонредна дезинфекција. Епидемијата е одјавена на 07.07.2015 година, а како причинител е утврден *Staphylococcus aureus*.

На 15.06.2015 година, ЦЈЗ Скопје пријави епидемија за *Toxoinfectio alimentaris* во ресторан во с. Мирковци, општина Чучер-Сандево. Епидемијата е пријавена со 14 заболени лица, од кои само еден бил хоспитализиран. ЦЈЗ Скопје изврши санитарно-хигиенски и епидемиолошки увид. Земен се материјализамикробиолошка анализа од мостри од храната и брисеви за микробиолошко испитување. ДСЗИ привремено го затвори објектот. Одстрана на ЦЈЗ Скопје предложени се соодветни санитарно-хигиенски и против епидемски мерки и извршена е вонредна дезинфекција. Епидемијата е одјавена на 08.07.2015 година, а причинителот не е докажан.

На 23.07.2015 година, ЦЈЗ Тетово/ ПЕ Гостивар пријави епидемија за *Toxoinfectio alimentaris* на територијата на Гостивар во рамки на семејна прослава. Епидемијата е пријавена со 1 заболени лица. ПЕ Гостивар изврши санитарно-хигиенски и епидемиолошки увид. Земен се материјализамикробиолошка анализа од мостри од храната, работната површина и брисеви за микробиолошко испитување. Од страна на ПЕ Гостивар предложени се соодветни санитарно-хигиенски и против епидемски мерки и извршена е вонредна дезинфекција. Епидемијата е одјавена на 24.07.2015 година.

ВАКЦИНО-ПРЕВЕНТАБИЛНИ ЗАБОЛУВАЊА

Во месец јули се регистрирани вкупно 30 лица (МБ 1,5/100.000) со заболувања против кои се спроведува задолжителна континуирана имунизација (без туберкулоза) (Табела 2 - Прилог).

Пријавени се 14 лица заболени од вирусен хепатит тип Б кои согласно Календарот за имунизација не подлежат на задолжителна вакцинација и истите не се вакцинирани.

Пријавени се и 15 лица со заразни заушки. Во однос на вакциналниот статус, 7 лица се целосно вакцинирани, 3 лица се делумно вакцинирани, 4 лица се невакцинирани и едно лице е со непознат вакцинален статус. Дијагнозата кај 11 случаи е поставена клинички, кај 3 случаи клинички и лабораториски, а кај еден случај само лабораториски.

Во текот на месец јули пријавен е 1 случај на рубеола. Се работи за 22-годишна пациентка од с. Делгожда, Струга. Пациентката во моментот на дијагностицирањето била во 22-рата гестациска недела од бременоста, а бременоста е прекината поради медицински причини. При редовна контрола на бременоста кај пациентката, лабораториски дијагностициран е причинителот на инфекцијата во Завод за нефрологија – Струга со ELFA метод. Пациентката е целосно вакцинирана, примила две дози на МРП и ревакцина за рубеола на 14-годишна возраст. Согласно анкетата, нема податок за контакт со друго суспектно лице, како и за патување во период од 7-23 дена пред појавата на болеста.

ХИВ/СИДА И ДРУГИ СЕКСУАЛНО ПРЕНОСЛИВИ ИНФЕКЦИИ

Во текот на јули, пријавен е 1 новслучај на СИДА. Лицето е од машки пол, припадник на возрасната група од 40-49 години, од Дебар. Пријавеното лице е починато во текот на истиот месец.

Согласно евиденцијата на пријавените случаи (заклучно со 31.07.2015), кумулативниот број на лица со ХИВ/СИДА за периодот 1987–2015, изнесува **252**:

- лица болни од СИДА - **167**
- ХИВ позитивни лица - **85**
- починати лица - **79**, и
- лица кои живеат со ХИВ/СИДА - **173**.

Во однос на другите *сексуално преносливи инфекции* во земјата, во текот на јули се пријавени 19 случајна инфекции предизвикани од хламидија. (Табела 3 - Прилог).

ЛАБОРАТОРИСКИ ИЗОЛИРАНИ ИЛИ НА ДРУГ НАЧИН ДОКАЖАНИ ПРИЧИНТЕЛИ НА ЗАРАЗНИ ЗАБОЛУВАЊА И РЕЗИСТЕНЦИЈА НА АНТИБИОТИЦИ

Во овој билтен е даден приказ на евидентираните Пријави за изолиран-докажан причинител на заразна болест и резистенција на антибиотици пристигнати во ИЈЗ во текот на месец јули, 2015 година (n=410).

Пријави за микробиолошки изолати или на друг начин докажани причинители на заразни заболувања се добиени од лаборатории од 10-те Центри за јавно здравје и 5 Подрачни единици од републиката.

Во најголем број и процент регистрирани се пријави за докажан микробиолошки причинител од териториите на ЦЈЗ Скопје (n=228 или 55,6%), ЦЈЗ Куманово (n=59 или 14,4%) и ЦЈЗ Битола (35 или 8,5%).

Од сите регистрирани пријави за микробиолошки докажани причинители на заразно заболување, најчесто докажани/изолирани причинители во месец јули се *Salmonella enteritidis* (n=84 или 20,5%), *Chlamydia trachomatis* (n=72 или 17,6%) и *MRSA* (n=49 или 12%) (Табела 4 - Прилог).

Кузмановска Г. Алексоски Б. Караџовски Ж. Миќиќ В. Ставридис К. Кочински Д. Балаџи Л. Цветановска Ж. Столеска Илиоска Р. Синани Ф. Исмени М.